

סדר דעה « חוק חניית נכים

חוק חניית נכים

כל מה שרצינים לדעת ולא העזתם לשאול מאת עו"ד רונן אבניאל

מערכת GOITEM 27/06/2023 11:08

Outbrain

המלצות נוספות

חוק חניית נכים - כל מה שרצינים לדעת ולא העזתם לשאול מאת עו"ד רונן אבניאל

בישראל קיימים לא פחות מ-340 אלף זכאים לתו נכה, המשויכים למעלה מ-417 אלף כלי רכב. במהלך שנת 2021, הונפקו בישראל 71 אלף תווי נכה חדשים, ואילו עד אוגוסט 2022 הונפקו כ-50 אלף תווי נכה חדשים. מדובר בזינוק משמעותי בכמות תווי הנכה, לעומת שנת 2017 למשל- אז הונפקו לאורך השנה כולה רק 22 אלף תוויים חדשים בלבד.

האצת הנפקת תווי הנכה בשנתיים האחרונות, מחייבת רשויות מקומיות להקצות יותר חניות לבעלי תו נכה, כולל חניות הפזורות ברחבי העיר לשימוש כללי וכן חניות אישיות לפי מספר רכב.

בחודש נובמבר האחרון פרסמה עמותת נגישות ישראל עצומה הקוראת לממשלה להתחייב לשינוי משמעותי של חוק הנכים, שיקבע עדיפות למוגבלי נידודות בקריטריונים לזכאות לתו חניה לנכים. העצומה נוסחה בשיתוף עם ארגוני נכים נוספים, ביניהם גם ארגון נכי זה"ל, שביקשו לכוון רפורמה בנוגע לחניות הנכים, בבקשה שהחוק יכלול הגדרה ברורה לזכאות לקבלת תו חניה לנכה לאנשים עם מוגבלות שעבורם הוא נחוץ ומתחייב.

בנוסף, הבקשה כללה גם הצעות לאופיו של התו, שיהיה אישי בלבד ואף טכנולוגי וביומטרי. עוד דרשה העצומה גם הגדלת גודל הקנס על חניה בחניית נכה על ידי אדם שאין לו זכאות לתו נכה ו/או בן משפחה – כאשר הזכאי לא נמצא ברכב יוגדל הקנס לסיכום של 2,000 שקל. כמו כן, נדרש ממשדד התחבורה להקים צוות למענה מקצועי שיבדוק את זכאות תווי החניה, יספל בערעורים ואף בתופעת המאכערים.

אחד החששות שעלו בנוגע לעצומה הגיע מצידם של הנכים ה"שקופים", בטענה שההצעה מפלה את מי שמוגבלותם היא שקופה, כמו למשל בעלי מוגבלות נפשית, אוטיזם ועוד. זכאותם לתו נכה עומדת על הפרק בעקבות הדרישה להעדיף מוגבלי נידודות.

חוק חניית נכים בבית משותף

על פי החוק, בעל דירה בבית משותף, שהוא או בן משפחתו המתגורר עימו, או אדם השוכר ממנו את הדירה, הוא אדם עם מוגבלות, רשאי להשכיר עבורו מקום חניה מיוחד. לכן, נדרשת הסכמה של 60% מבעלי הדירות בבניין על מנת לבצע את הקצאת מקום החניה. אולם, בעל הדירה יישא בעלויות התהליך כולל התאמת מקום החניה לצורכי בעל המוגבלות. משרד השיכון מעניק סיוע במימון הכשרת מקום החניה על פי דרישות מסוימות, כמו למשל גישה מהחניה לשביל הגישה בבית ומידות החניה הנדרשות.

הזכאות לחניית נכים מתחת לבית אינה חלה על נכים שיש להם חניה המותאמת לצרכיהם, כולל חניה פרטית לדירה

כיצד מקבלים חניית נכים על פי חוק?

בעלי תו חניה לנכה יכולים להיות זכאים להקצאה של אזור חניה עבורם על פי מספר רכב, במרחק שלא יעלה על 200 מטר מביתם. יש להשיג אישור בכתב מרופא שהוסמך לאשר נכות על פי דין על אחד מהתנאים הבאים:

- מוגבלות בהליכה והתניידות בכיסא גלגלים.
- נכות המצריכה רכב כאמצעי תנועה והתניידות.
- דרגת נכות מוגיעה ל-90% לפחות וכאשר התניידות ללא רכב עלולה לדרדר מצב בריאותי.

בעלי תו חניה לנכה צריכים לפנות לרשות המקומית על מנת לבקש סימון שכזה. אם לא יימצא מקום חניה שמרוחק לא יותר מ-200 מטר מהבית, הרשות המקומית יכולה לסמן חניה עד 400 מטר מהבית. הזכאות אינה חלה על נכים שיש להם חניה המותאמת לצרכיהם, כולל חניה פרטית לדירה. מי שמתלווה אל הנכה ונוהג עבורו ברכב שהוקצה לו מקום החניה, רשאי להחנות את הרכב במקום החניה הזה.

תקנת חוק חניית נכים בבניין מגורים חדש

החוק בישראל מחייב יזם שבונה בניין מגורים חדש, להתקין מקומות חניה שמיועדים גם לאנשים עם מוגבלות. תזכיר חוק לתיקון חוק המקרקעין ילד נכה בשיעור של 60% לפחות, שתנועת ילדם בלי רכב עלולה לערער את מצבו שהוא אדם עם מוגבלות זכאי לתו נכה לרכב, ויכל להצמיד לדירתו חניה נגישה מתוך סך החניות הנגישות שהוקצו לבית המשותף. גם מי שרכוש דירה בבניין בשלב מאוחר יוכל להצמיד לדירתו חניה נגישה מתוך היצע החניות הנגישות הקיים, ללא צורך בהסכמת בעלי הדירות האחרים.

חוק חניית נכים - פריקה וטעינה

על פי חוק חניה לנכים, רשות מקומית תסמן מקומות חניה לכלי רכב הנושאים תג נכה, בשטח פריקה וטעינה, במעודים שאינם מיועדים לפריקה ולטעינה, ובלבד ששטח הפריקה והטעינה אינו נתיב נסיעה. מספר מקומות החניה שיוסמנו יהיה לפי הגבוה מבין אלה:

- מקום חניה אחד.
- מספר מקומות חניה שניתן לכלול במחצית משטח הפריקה והטעינה.
- יש לפנות למשרד הרישוי המחוזי באזור המגורים ולהגיש את הטופס הייעודי לבקשת תו נכה ופטור מאגרת רישוי, בצירוף מסמכים רלוונטיים

תו נכה לילד עם אוטיזם

החל משנת 2010, הורים לילדים עם אוטיזם רשאים להגיש בקשה לקבלת תו נכה. הזכאות לקבלת תו נכה ניתנת אך ורק לזכאים לגמלת ילד נכה בשיעור של 60% לפחות, שתנועת ילדם בלי רכב עלולה לערער את מצבו הבריאותי, וכן הורים לילדים בעלי מוגבלות ברגליהם הזקוקים לכיסא גלגלים או לרכב באמצעי תנועה.

יש לפנות למשרד הרישוי המחוזי באזור המגורים ולהגיש את הטופס הייעודי לבקשת תו נכה ופטור מאגרת רישוי, בצירוף מסמכים רלוונטיים שיעידו על מצב

הילד, כולל פירוט הסיבות בגינם יש צורך בתו נכה. מסמכים נוספים הם צילום ת.ז. של האדם שהרכב בבעלותו, בתוספת הספת בו רשום שם הילד, צילום רישיונות רכב ונהיגה, אישור מהביטוח הלאומי על קבלת גמלת ילד נכה/ נידודות ומסמכים נוספים רלוונטיים.

עריית תל אביב וחוק חניית נכים - יחס שונה?

האינפלציה במספר הזכאים לתו נכה מחייבת את הרשויות המקומיות להקצות יותר חניות לבעלי תו נכה במרחבים הציבוריים, אך בעיקר לפי בקשות פרטיות לפי מספר רכב. על פי דו"ח מכון המחקר של הכנסת בינואר 2022 היו רשומים 21.9 אלף כלי רכב עם תו נכה בעיר.

כך נוצר המצב שבתל אביב, מבין 2,905 חניות נכים באחריות העירייה, כמעט 70% מהחניות הללו, כ-2,030 חניות, הן חניות אישיות לבעלי תו נכה, וברחבי תל אביב יש 857 חניות ציבוריות לבעלי תו נכה. בירושלים, לעומת זאת, קיימות 500 חניות ציבוריות המיועדות לבעלי תו נכה. מספר כלי הרכב בעלי תו נכה הרשומים בעיר עומד על 36.3 אלף.

לא קיימת תקנה שמחייבת את הרשויות המקומיות במספר חניות קבוע שיש להקצות ברחבי העיר לחניות ציבוריות המיועדות לבעלי תו נכה, אך קיימת תקנה שמחייבת הקצאת חניה אישית על פי מספר רכב לבעלי תו נכה, מה שגורם לרשויות לגרוע חניות מהמרחב הציבורי המיועדות לחניה של הציבור הכללי או למטרות אחרות: שבילי אופניים, מדרכות רחבות, נתיבי תחבורה ציבורית ועוד.

נכה או אדם המתלווה אל הנכה והנוהג בעבורו ברכב רשאי להחנות בחניה אישית שהוקצתה לרכב שבעליו הוא בעל תו נכה, המזכה בחניה את הרכב שפרטיו צוינו על גבי התמורר בחניה

שאלות ותשובות:

האם נכה צריך לשלם בחניין? במקום ציבורי שהגישה הנגישה היחידה אליו לאדם עם מוגבלות היא דרך חניה הכרוכה בתשלום, אדם עם מוגבלות לא יחויב בתשלום בעד החניה.

למי מותר לחנות בחניית נכים? נכה או אדם המתלווה אל הנכה והנוהג בעבורו ברכב רשאי להחנות בחניה אישית שהוקצתה לרכב שבעליו הוא בעל תו נכה, המזכה בחניה את הרכב שפרטיו צוינו על גבי התמורר בחניה.

מי רשאי לקבל תו נכה? תו נכה ניתן לנכה אשר רופא שהוסמך לאשר נכות על פי דין אישר לגביו בכתב את אחד מהתנאים הבאים: דרגת נכותו מגיעה ל-60% לפחות ותנועתו בדרכים בלי רכב עלולה לערער את מצב בריאותו; הוא מוגבל בהליכה; זקוק לכיסא גלגלים לצורך נידודות; הוא נכה הזקוק לרכב כאמצעי תנועה בגלל רגליו הנכות.

האם מותר לגרום רכב עם תו נכה? על פי החוק, לא ינעלו שוטר, או גורר מורשה גלגלי רכב הנושא תג נכה אם הרכב חונה בניגוד להוראות חוק זה, אולם הם רשאים להזיז את הרכב וכמידת הצורך גם לגרום אותו אם אופן חנייתו מסכן עוברי דרך או גורם הפרעה ממשיית לתנועה.

מכתב עובד ממשדד פריקה רונן אבניאל פורום ביטוח לאומי ונכות כללית באתר זאפ משפטי
עו"ד רונן אבניאל פורום ביטוח לאומי ונכות כללית באתר זאפ משפטי

אחר ניסיונות איתור בעלי זכויות היוצרים של התמונות ו/או הסרטונים שפורסמו והופצו בדפים באתרנו, בעל הזכויות בהם אינו יודע ועל כן לא ניתן כל קרדיט ביצדם. בעל הזכויות במדיה ה"ל רשאי לפנות למערכת להוספת קרדיט ו/או לבקש כי הפרסום יוסר.